

27-11-2015

2. afrapportering vedrørende nattelivets gener i Indre By

Sagsnr.
2015-0112013

Dokumentnr.
2015-0112013-1

Sagsbehandler
Martin Gyldstrand

1. Indledning

Hermed fremlægges 2. afrapportering vedrørende nattelivets gener i Indre By. Det sker som led i den løbende opfølgning på Restaurationsplanen, som blev vedtaget i Borgerrepræsentationen d. 10. oktober 2013. Restaurationsplanen sætter retningen for Københavns nattelivspolitik. Visionen i restaurationsplanen er, at København skal tilbyde et attraktivt restaurations- og forlystelsesliv og samtidig gøre en indsats for at nedbringe de afledte gener. Det skal bl.a. lykkes ved hjælp af at indføre mere ansvar og øget samarbejde imellem de involverede aktører i nattelivet.

Formålet med restaurationsplanen er:

1. at nedbringe støj-, affalds- og lugtgener
2. at øge trygheden
3. at effektivisere og skabe gennemsigtighed i behandlingen af ansøgninger
4. at udvikle de nye bydele
5. at sikre et veldrevet restaurationsmiljø, der viser hensyn til omgivelserne.

2. afrapportering følger nyeste data til den første rapport om nattelivets gener, der blev behandlet i Bevillingsnævnet d. 18. juni 2014. Den første rapport gav bl.a. grundlag for nævnets varsel om stop for nye 05-bevillinger i dele af Indre By. Data i 2. afrapportering er tilgængeligt og analyseret løbende fra sidste rapport og frem til oktober 2015. Rapporten indeholder opdaterede data om anmeldelsesstatistik fra politiet (afsnit 5), udvikling i antallet af restaurationer indenfor varselområdet (afsnit 6), befolkningstal og tæthed (afsnit 7) diskrimination (afsnit 8), affald (afsnit 9), støj (afsnit 10) samt et nyt afsnit om sundhed og unge (afsnit 11). Hvert afsnit afsluttes med en perspektivering af de igangværende tiltag og anviser muligheder for fremadrettede initiativer. Notatets konklusioner og forslag er sammenfattet i afsnittene 2-4.

Dokumentationen begrundes den hovedkonklusion, at der fortsat er væsentlige gener fra nattelivet i Indre By. Generne giver sig til udtryk i form af støj, store mængder affald, ordens- og ædruelighedsmæssige problemer og større risiko for ulykker og skade på helbred. Stoppet for

nye 05-bevillinger har forhindret nye restaurationer i at skyde op i de mest belastede områder, men der er fortsat behov for at arbejde med at sikre et afbalanceret natteliv i København med plads til alle. I notatet foreslås en række fremadrettede initiativer herunder bl.a. en udvidelse af varslet om stop for nye nattilladelser - så det fremover kan omfatte alle natbevillinger - alternativt alle natbevillinger imellem kl. 02-05 indenfor varselsområdet.

2. Sammenfatning af 1. afrapportering vedrørende nattelivets gener - juni 2014

Rapporten fra juni 2014 tog udgangspunkt i en sontring mellem to former for problemer:

1. Problemer forbundet med den konkrete restaurations virke
2. Problemerne forbundet med "festen i gaden".

Opsummeret er problemerne som relaterer sig til konkrete restaurationer primært larm fra gæster som ryger eller venter i kø samt larm fra åben dør og åbne vinduer. Opsummeret er problemerne som relaterer sig til "festen i gaden" primært trafikstøj fra privatbiler og taxaer og larm fra gæster, som er på vej fra et sted til et andet. "Festen i gaden" afgiver også store mængder affald, urin, bræk mv. "Festen i gaden" medfører ligeledes mange ordens- og ædruelighedsmæssige problemer særligt i områder med høj koncentration af restaurationer.

Rapportens analyse viste desuden, at de to former for problemer er indbyrdes forbundne. Antallet af barer har betydning for antallet af gæster i nattelivet og antallet af gæster får indflydelse på omfanget af "festen i gaden". Omvendt trækker "festen i gaden" i sig selv flere mennesker til og øger generne fra nattelivet. Rapporten konkluderede, at der samlet set er væsentlige gener fra nattelivet særligt omkring Nørre Kvarter og i Gothersgade. Problemerne relaterer sig både til restaurationserne, men i høj grad også til "festen i gaden".

3. Sammenfatning af 2. afrapportering vedrørende nattelivets gener - november 2015

Nyeste data dokumenterer, at der fortsat er væsentlige gener fra nattelivet i Indre By. "Festen i gaden" er blevet større over de senere år. Udviklingen forstærkes af en forandring i den måde borgerne anvender byen på. Borgerne bruger i højere grad de åbne rum i byen - også i nattelivet - hvilket øger de afledte affalds- og støjgener. Gener fra restaurationer vurderes at være nogenlunde konstant i perioden.

Notatets konklusioner kan sammenfattes i følgende punkter:

- Antallet af politiforretninger fx om brud på sikring af den offentlige orden, vold, våbenbesiddelse mv., er typisk større i områder, hvor koncentrationen af restaurationer også er høj.
- Strækningen fra Vestergade til Gammeltorv har et relativt højt antal politiforretninger set i forhold til fx Gothersgade, hvor antallet af restaurationer er højere end i Vestergade.
- Antallet af restaurationer kan på den baggrund ikke alene forklare et højt antal politiforretninger. Andre faktorer fx restaurationsernes størrelse, forretningskoncepter, målgruppe, døgnåbne butikker i nærheden og gadens beskaffenhed i øvrigt kan have indflydelse på politiforretninger indenfor et givent område.
- Der er en tydelig sammenhæng imellem nattelivet og antallet af politiforretninger. Antallet af anmeldelser stiger væsentligt i weekenden fra torsdag til søndag og i tidsrummet fra kl. 00-06 sammenholdt med antallet af politiforretninger resten af ugen.
- Bevillingsnævnets varsel håndhæves. Antallet af restaurationer med nattilladelse til kl. 05 er uforandret i perioden fra Bevillingsnævnets varsel gældende fra sommeren 2014 frem til oktober 2015.
- Beboelsen i Indre By er forholdsvis lille i sammenligning med beboelsen på fx Nørrebro. I Vestergade er der blot 117 beboere og på Gammeltorv er der registreret 8 beboere. Til sammenligning er der i Blågårdsgade 1.017 beboere. Befolkningstætheden målt på antallet af beboere pr. 100 m. gade er også mindre i Indre By sammenlignet med Nørrebro.
- Der dømmes sjældent i sager om diskrimination. Fra 1. januar 2014 til 30. juni 2015 er der indgivet i alt 19 anmeldelser om racediskrimination efter straffelovens § 266 b. Det bemærkes, at sagerne ikke kun er relateret til nattelivet. Politiet har rejst sigtelser i 17 af sagerne, men 11 sager er senere blevet opgivet. To gange er sager afgjort med bøde og to sager er afgjort ved dom - hvoraf den ene blev afgjort til frifindelse.
- Registreringer fra Stemplet'appen viser, at hudfarve, etnicitet og religion er de tre primære årsager til diskrimination. Hædfuld tale og afvisning er de to primære typer af diskrimination, og de tre primære steder hvor diskrimination opleves, er på gaden, i nattelivet og i offentlig transport.
- Der er markant mere affald i gaderne med udpræget byliv end i de respektive kontrolgader med lille koncentration af restaurationer. Ses der bort fra cigaretskodder, ligger der næsten seks gange så meget affald i Vestergade som der gør i Larslejsstræde.
- Støjtilsynet med restaurationserne er øget. Antallet af påbud og indskærpelser overfor restaurationer er steget fra et gennemsnitsniveau på 1,6 indskærpelser pr. måned i perioden januar 2013- maj 2014 til 3,6 indskærpelser pr. måned fra maj

2014 – august 2015. Forøgelsen skyldes primært den udvidede vagtfunktion og flere tilsynsbesøg i nattelivet.

- Klager over støj stiger markant henover sommermånederne. Antallet af støjklager steg eksempelvis fra 37 i maj til 74 i juni og toppede med 98 registrerede klager i august 2015. Der er grund til at være særlig opmærksom på sommermånederne og prioritere ressourcer i den periode.
- Alkohol er det mest populære rusmiddel i nattelivet i Danmark. Undersøgelser viser, at det især er unge, der får alkoholrelaterede skader. Disse skader sker primært i weekenden i tidsrummet kl. 24-06.

4. Sammenfatning af forslag til fremadrettede initiativer

Dokumentationen begrundes, at der fortsat skal ydes en indsats for at nedbringe nattelivets gener i Indre By. Følgende sammenfatning af forslag kræver nærmere analyser af effekt og økonomiske konsekvenser. De tager udgangspunkt i Københavns Kommunes handlemuligheder, og forudsætter som regel et tæt samarbejde på tværs af kommunens forvaltninger, og inddragelse af politi og restauratører. Initiativer, der kræver lovændringer fx i lukkeloven, restaurationsloven eller miljøbeskyttelsesloven er ikke medtaget.

- Udvidelse af Bevillingsnævnets nuværende varsel om stop for nye 05 tilladelser. Det kan fx fremadrettet omfatte alle nattilladelser alternativt nattilladelser fra kl. 02-05.
- Udvidelse af det geografiske område som varslet omfatter. Området kan fx udvides til Gammeltorv og Kattesundet - eller andre gader med begrundelse i genernes omfang.
- En styrkelse af affaldsregistreringen. Med anvendelse af den nyeste teknologi fx sensorer, video og GPS kan problemområderne identificeres hurtigere, nemmere og mere præcist. TMF har iværksat et arbejde om affaldsregistrering.
- Udvikling af et mere forpligtende samarbejde med restaurationer og detailforretninger. Det kan fx være om skiltning, kampagner og ansvarlig salgs- og udskænkningspolitik.
- Styrkelse af samarbejdet imellem kommunens støjfolk, politiet og dørmænd, som færdes i nattelivet på samme tid. Gerne med inddragelse af frivillige natteravne.
- Fortsættelse af den stærke indsats imod støjgener. Mange kontrolbesøg af Center for Miljøbeskyttelse med særligt fokus på håndhævelse af reglerne om udeservering i sommermånederne, hvor klager over støj er flest.
- Iværksættelse af trafikoplægninger på udvalgte strækninger i Indre By. Færre biler i nattetimerne mindsker støjgenerne og giver færre alvorlige trafikulykker.

- Forsøg med ”Bilfri Nat” på udvalgte strækninger i Indre By. ”Bilfri Nat” kan være afgrænset til tidsrummet fra kl. 00-05 torsdag til søndag, hvor erhvervskørsel normalt ikke foregår.
- Udvidelse af taxaholdepladser i nattetimerne. Holdepladserne skal placeres i nærheden af problemgaderne, så gæsterne hurtigt kan transporteres væk fra området.
- I forlængelse af kommunens sundhedspolitik, som blev vedtaget i 2015, bør det overvejes i fremtiden at have større fokus på unge og alkohol.
- Styrke dokumentationen af generne fra nattelivet. Det skal ske ved hjælp af ensartede og valide dataudtræk over tid. Det tværgående samarbejde mellem dataleverandører skal styrkes og formaliseres med konkrete aftaler.
- Samarbejdsforum for nattelivet i Indre By skal have fokus på konkrete idéer og forslag. Kultur- og Fritidsforvaltningen har udarbejdet et 13-punkts forslagskatalog med henblik på at fokusere møderne, og skabe overblik over aktørernes holdninger til de konkrete forslag.

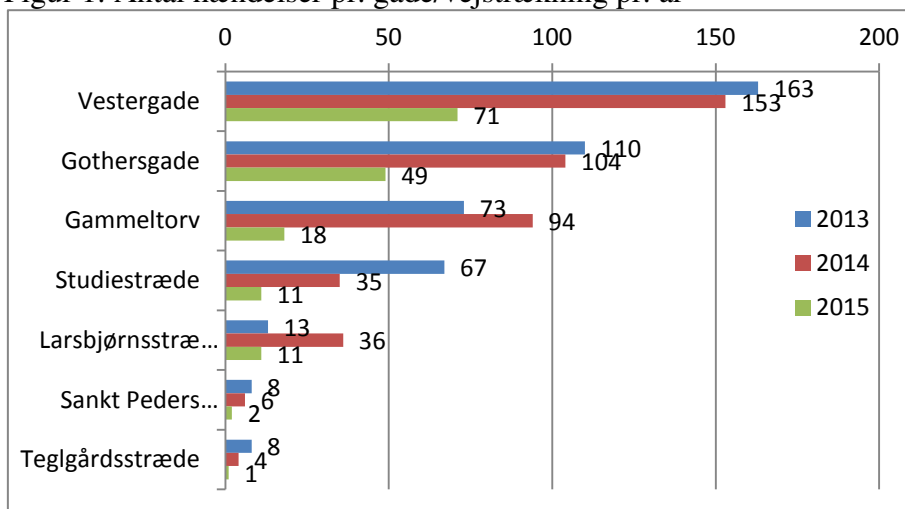
5. Anmeldelsesstatistik fra Københavns Politi

Københavns Politi har udarbejdet materiale over anmeldelser indgivet i perioden 1. januar 2013 til 30. juni 2015. Statistikken omfatter gaderne Vestergade, Gothersgade (husnumrene 3-47 og 2-58), Gammeltorv, Studiestræde (husnumrene 1-49A og 6-42), Larsbjørnsstræde, Sankt Peders Stræde og Teglgårdsstræde.

Gammeltorv er ikke omfattet af Bevillingsnævnets varsel. Strækningen er dog medtaget, fordi det indgår i Københavns Politis indsatsområde, og ligger i umiddelbar forlængelse af Vestergade. Hændelserne er kategoriseret efter gerningskoder med relevans for bevillingsområdet bl.a. sikring af den offentlige orden, restaurationsloven, våbenloven, vold, røveri, hærværk mv. Det bemærkes, at politiets materiale er et øjebliksbillede udarbejdet på baggrund af data trukket den 29. september 2015. Der er således tale om ”dynamiske tal”, som kan ændres løbende.

Der er i alt registreret 1037 hændelser i området i hele perioden. Figur 1 viser alle hændelserne i perioden opgjort pr. vej pr. år. Rækkefølgen er prioriteret i forhold til det samlede antal hændelser pr. vej/vejstrækning for perioden. Vestergade er således den vejstrækning, hvor der er registreret flest anmeldelser i POLSAS.

Figur 1: Antal hændelser pr. gade/vejstrækning pr. år

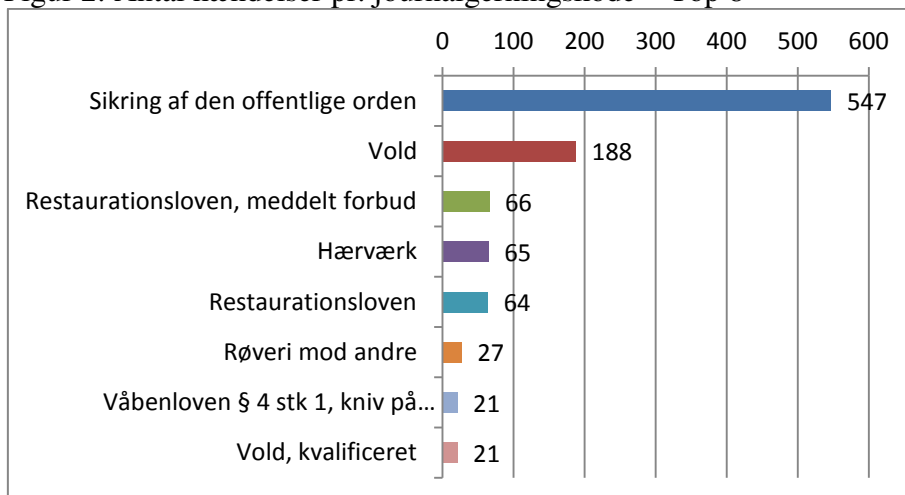

Kilde: Københavns Politi, POLSAS, 29. september 2015.

Af figuren kan ses, at der i årene 2013-2015 er indgivet et højt antal anmeldelser vedr. Vestergade (387), Gothersgade (263) og Gammeltorv (185) set i forhold til de øvrige gader. Niveauet er nogenlunde stabilt i perioden for så vidt angår Vestergade og Gothersgade, mens der for Gammeltorv, Studiestræde og Larsbjørnsstræde kan være forholdsvis store udsving fra år til år. Det bemærkes, at der i flere af gaderne ses et markant fald i antallet af politiforretninger i første halvår af 2015. Faldet tyder på, at politiets trygnattellivsindsats i 2015 har haft en god effekt på området.

Figur 2 herunder viser de 8 hyppigst forekommende overtrædelser (gerningskoder) i den samlede periode. Summen af hændelserne i figuren er således ikke identisk med det samlede antal hændelser i perioden (1037), men repræsenterer det øverste udsnit af hændelser.

Figur 2: Antal hændelser pr. journalgerningskode – Top 8

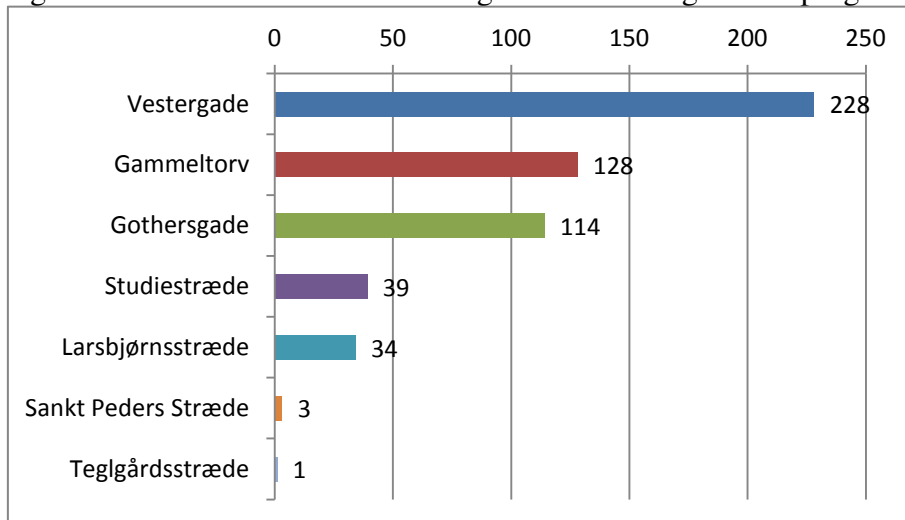
Kilde: Københavns Politi, POLSAS, 29. september 2015.

Figuren viser, at der er store kvantitative forskelle de enkelte gerningskoder imellem. Det kan af figuren bl.a. konstateres, at langt størsteparten af sagerne omhandler overtrædelse af ordensbekendtgørelsen med i alt 547 hændelser svarende til 53 % af alle de overtrædelser, som er medtaget i dataudtrækket.

Vold udgør også en forholdsvis stor andel med 188 hændelser i hele perioden. Både vold og sikring af den offentlige orden er erfaringsmæssigt ikke unormale hændelser, hvor mange mennesker indtager store mængder alkohol på en lille plads. På den baggrund bekræfter figur 2 en sammenhæng imellem aktiviteter i nattelivet og typen af overtrædelser registreret hos politiet.

Figur 3 herunder viser de i alt 547 overtrædelser af ordensbekendtgørelsen fordelt pr. gade/vejstrækning (to overtrædelser af zoneforbud er undtaget). Den hyppigst forekommende overtrædelse bliver dermed set isoleret og fordelt ud på de omfattede gader/vejstrækninger, som hændelserne er forekommet i.

Figur 3: Antal hændelser vedr. sikring af den offentlige orden pr. gade

Kilde: Københavns Politi, POLSAS, 29. september 2015.

Det fremgår af figuren, at Vestergade og Gammeltorv - som i øvrigt ligger i umiddelbar forlængelse af hinanden - tegner sig for det højeste antal overtrædelse med henholdsvis 228 og 128 hændelser. Gothersgade har tredjeflest hændelser med 114, hvilket dog er halvt så mange som i Vestergade.

Gaderne Studiestræde og Larsbjørnsstræde ligger på nogenlunde samme niveau med henholdsvis 39 og 34 hændelser igennem hele perioden. Det bemærkes, at Sankt Peders Stræde og Teglgårdsstræde har meget få hændelser set i forhold til de øvrige gader, selvom strækningerne ligger geografisk tæt op ad Vestergade. Det tyder på, at problemerne er relativt skarpt afgrænset til et mindre område af Indre

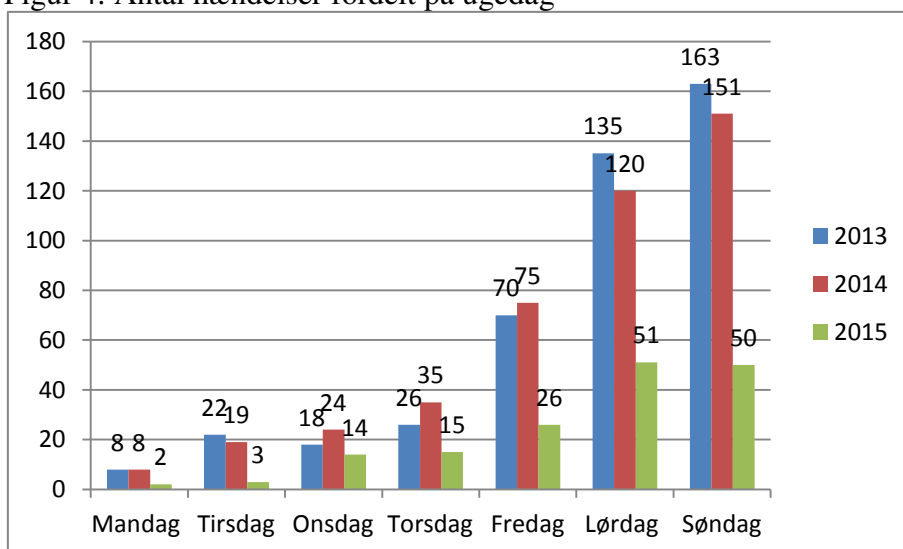
By. Generne bevæger sig tilsyneladende ikke ud til de omkringliggende stille-områder, men koncentrerer sig typisk indenfor et mindre areal, hvor mange af restauranterne er samlet.

Problemerne kan dog ikke udelukkende skyldes en høj koncentration af restauranter. Antallet af overtrædelser er som nævnt større omkring Vestergade og Gammeltorv sammenlignet med fx Gothersgade. Gothersgade har imidlertid en endnu højere koncentration af restauranter med tilladelser til kl. 05 end Vestergade.

Det indikerer, at også andre faktorer end høj koncentration af barer har indflydelse på antallet af politiforetagelser. Det er nærliggende at formode, at størrelsen af de enkelte restauranter, dvs. hvor mange gæster en restauration har tilladelse til at rumme, spiller ind. Men også restauranternes forretningskoncepter, målgruppe og omfanget af ”festen i gaden” kan have indflydelse på antallet af kriminelle forhold indenfor et givent område.

Figur 4 herunder viser det samlede antal hændelser i hele perioden fordelt pr. ugedag. Hermed isoleres tidspunktet på ugen, hvor hændelserne er registreret hos politiet.

Figur 4: Antal hændelser fordelt på ugedag

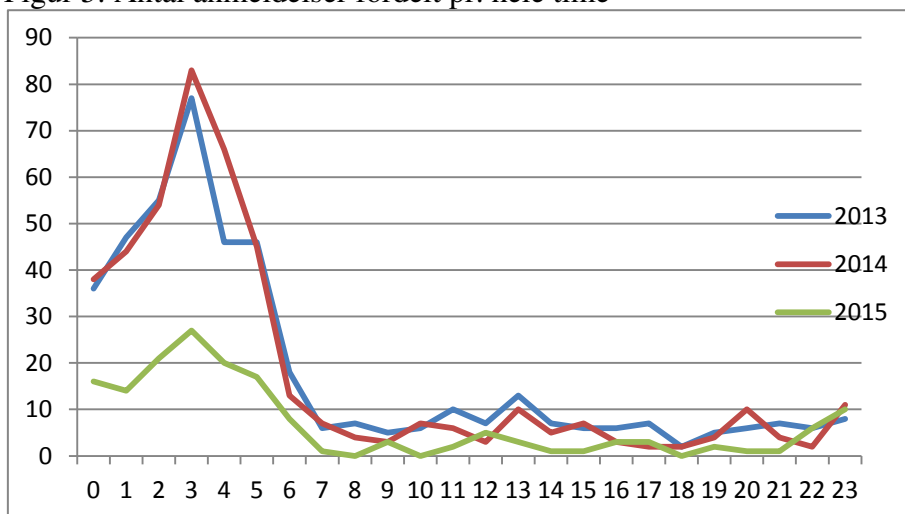
Kilde: Københavns Politi, POLSAS, 29. september 2015.

Det kan af figuren tydeligt konstateres, at størstedelen af politiforetagelserne fordeler sig over weekenddagene.

Figur 5 herunder viser på hvilket tidspunkt af døgnet anmeldelserne kommer ind.

Figur 5: Antal anmeldelser fordelt pr. hele time

Kilde: Københavns Politi, POLSAS, 29. september 2015.

Af figuren ses, at antallet af anmeldelser er markant større i nattetimerne mellem kl. 00-05. Sammenholdes de samme hændelser - men i forhold til gerningstidspunktet - vil fordelingen følge den samme kurve, dog vil der være flere hændelser i nattetimerne og færre i dagtimerne. Kurven bekræfter dermed, at politiforretningerne har en tydelig relation til nattelivet.

På baggrund af den tidsmæssige fordeling af anmeldelserne, sammenholdt med det faktum, at størstedelen af disse er indgivet i weekenden, tyder dokumentationen på, at den høje lokale koncentration af restaurationsvirksomheder og den tilhørende ”fest i gaden” er medvirkende årsager til det høje antal politiforretninger.

Det må formodes, at et øget antal bevillinger til restaurationsvirksomheder, eller udvidelser af de eksisterende nattilladelser i de mest belastede områder, også kan føre til en forøgelse af antallet af politiforretninger.

5.1. Perspektivering

Politiet har i 2015 haft et særligt fokus på nattelivet i Indre By. Over en række weekender har der været indsat flere synlige, uniformerede, gående politipatruljer som en tryghedsskabende indsats i nattelivet. Politiet arbejder fremadrettet på at få et mere forpligtende samarbejde med restauratørerne i nattelivet. Kultur- og Fritidsforvaltningen fokuserer også på at formalisere et dataudvekslingssamarbejde med både politiet og andre aktører i nattelivet med henblik på at kunne beskrive generne fra nattelivet over en længere periode.

Ses der på mulige initiativer i forhold til politiets bidrag til at nedbringe nattelivets gener isoleret set, er det Kultur- og Fritidsforvaltningens vurdering, at en øget tilstedeværelse af politifolk i problemgaderne, kan have en markant effekt på nedbringelse af alle

typer nattelivsgener - men i særdeleshed ”festen i gaden” - som ikke er reguleret i samme grad som restauranterne er.

Fokus for politiet er fremadrettet på den tryghedsskabende indsats og indsatsen imod alvorlige lovovertrædelser i nattelivet som fx narkotika og bandeaktiviteter.

Politiet har herudover givet udtryk for et ønske om, at kommunen ser på muligheder for at iværksætte et gennemkørselsforbud mellem torsdag kl. 22 til søndag kl. 06 på visse strækninger af Indre By.

6. Antallet af alkoholbevillinger i varselsområdet

Bevillingsnævnet tildeler alkoholbevillinger til restauranterne i København. Bevillingerne tildeles med hjemmel i restaurationsloven og ud fra en konkret vurdering af hver enkelt ansøgning. Mange bevillingssager er videreførelser af eksisterende bevillinger eller som overdragelser fra en restauratør til en anden.

På den baggrund er det vanskeligt at spore udviklingen i antallet af restauranter langt tilbage i tiden. Der findes i Kultur- og Fritidsforvaltningen ikke data for, hvornår en restauration første gang blev etableret eller hvilke restauranter som er blevet lukket indenfor en given periode. Først med Bevillingsnævnets varsel i juni 2014 er der kommet en fast opfølgning på restaurations antal indenfor selve varselsområdet.

6.1. Samlet antal restauranter med nattilladelser i varselsområdet.

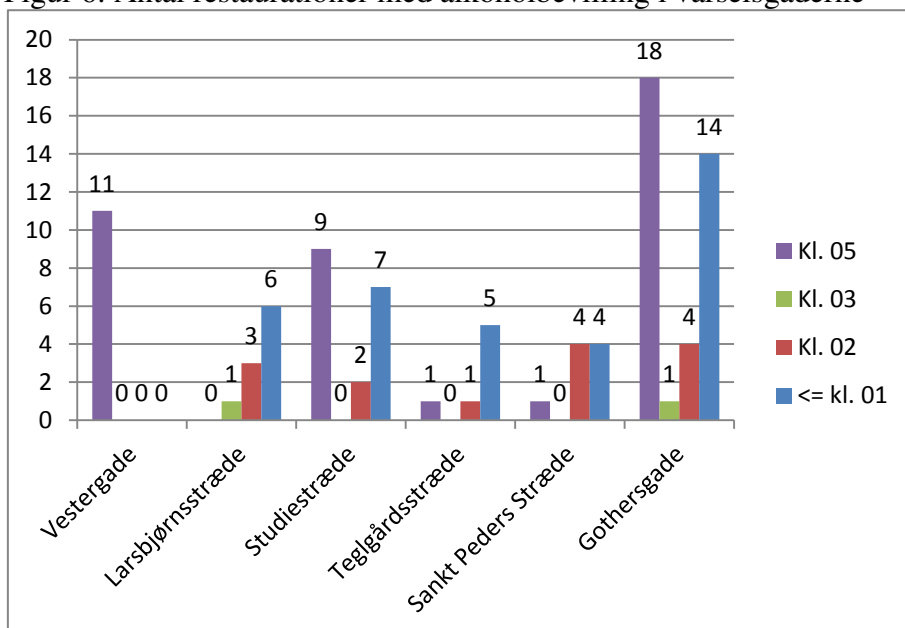
Gaderne som er omfattet af Bevillingsnævnets varselsområde om stop for nye 05 tilladelser er:

1. Vestergade
2. Larsbjørnsstræde
3. Studiestræde
4. Teglgårdstræde
5. Sankt Peders Stræde
6. Gothersgade (ved Kgs. Nytorv).

Figur 6 herunder viser antallet af restauranter med alkoholbevilling i varselsgaderne fordelt på bevillingerne 05, 03, 02 og bevillinger uden nattilladelse frem til kl. 01.

Der er i alt 92 restauranter med aktive alkoholbevillinger indenfor varselsområdet. Ud af de 92 har de 40 restauranter tilladelse til at holde åbent til kl. 05 om natten svarende til 43 pct. af alle restauranterne.

Figur 6: Antal restaurationer med alkoholbevilling i varselsgaderne

Kilde: Politiet, BEVSYS, juni 2015.

Figuren viser, at der i fx Vestergade udelukkende er restaurationer med tilladelse til at holde åbent til kl. 05. I de øvrige gader findes en mere blandet fordeling af tilladelserne, hvilket antageligvis har indflydelse på genernes type og omfang.

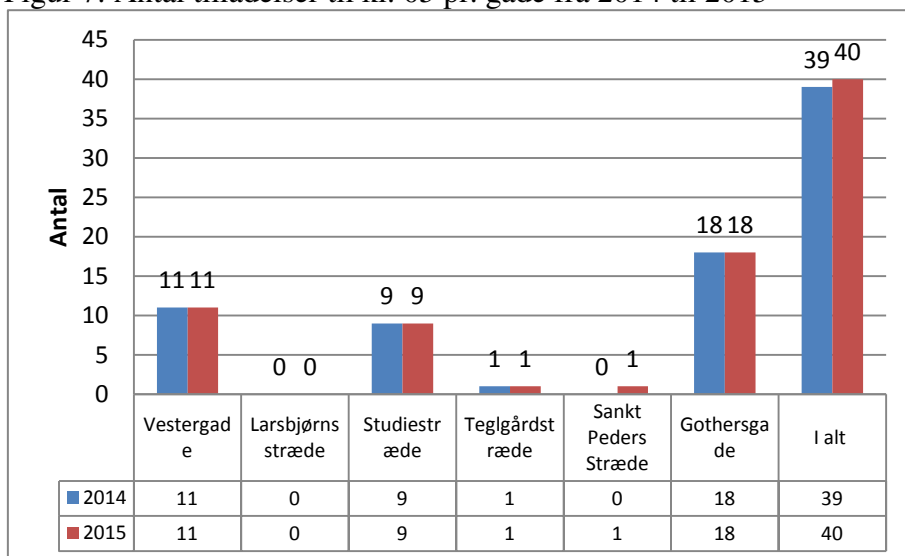
Vestergade bærer i højere grad end andre strækninger præg af, at restauranterne i gaden følger omtrent ens koncepter med åbningstider til sent på natten og at de henvender sig til et yngre publikum. Om det spiller ind på fx politiforretningerne, kan ikke dokumenteres. Det kan blot konstateres, at de øvrige gader har restauranter med flere blandede koncepter og åbningstilladelser, og at der på disse strækninger forekommer færre politiforretninger.

6.2. Udvikling i antallet af restaurationer med 05-tilladelse i varselsområdet 2014-2015

Der var ifølge politiets opgørelse fra juni 2015 (BEVSYS) i alt 39 aktive alkoholbevillinger med nattilladelse til kl. 05 inden for varselsområdet. Opgørelsen stemmer overens med Kultur- og Fritidsforvaltningens egen opgørelse, som blev foretaget i sommeren 2014 umiddelbart før Bevillingsnævnets varsel.

På den baggrund konkluderes det, at der ikke er bevilget nye 05 tilladelser til restauranter efter varslet trådte i kraft. Figur 7 herunder viser antallet af restauranter med nattilladelser og alkoholbevillinger fordelt pr. gade i perioden 2014-2015.

Figur 7: Antal tilladelser til kl. 05 pr. gade fra 2014 til 2015

Kilde: KFF's egen opgørelse, sommer 2014 og politiet, BEVSYS, juni 2015

Det bemærkes, at der i Sankt Peders Stræde opstod en helt særlig situation i løbet af sommeren 2014. Et hotel flyttede sin indgang fra en gade, som ikke er omfattet af varslet, til Sankt Peder Stræde, som er omfattet af varslet.

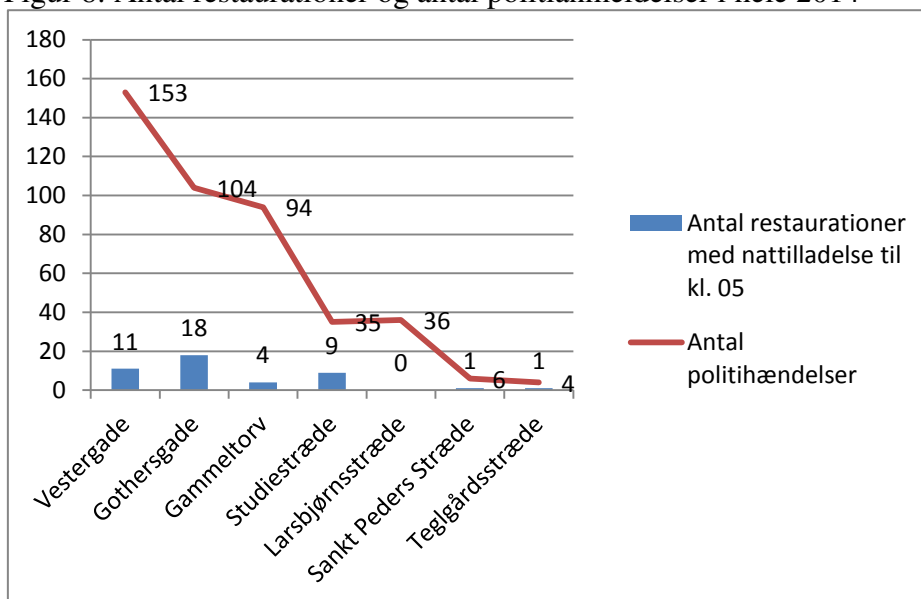
Flytningen af hotellets indgang betragtes derfor ikke som en ny tilladelse, men en adresseflytning af en eksisterende tilladelse. Det bringer dog det samlede antal af 05 tilladelser op fra 39 i 2014 til 40 i 2015 jf. ovenstående figur 7.

6.3. Sammenhæng mellem antallet af 05-tilladelser og antallet af politianmeldelser pr. gade.

Figur 8 herunder illustrerer forholdet imellem antallet af restaurationer med tilladelse til at have åbent til kl. 05 og antallet af politiforretninger, som er medtaget i udtrækket - dvs. anmeldelser alene med relation til bevillingsområdet.

Den røde linje øverst i diagrammet viser antallet af politiforretninger i 2014 fordelt pr. gade. Under den røde linje ses antallet af restaurationer pr. gade markeret med en blå bjælke.

Figur 8: Antal restaurationer og antal politianmeldelser i hele 2014

Kilde: Politiet, BEVSYS juni 2015 og POLSAS, september 2015

Det kan af figuren ses, at der ikke umiddelbart er en direkte sammenhæng imellem antallet af 05 tilladelser og antallet af politiforretninger indenfor en given gade/vejstrækning. Der er eksempelvis 11 restaurationer i Vestergade, hvor der er registreret 153 anmeldelser, mens der i Gothersgade er 18 restaurationer og blot registreret 104 politianmeldelser.

Videre kan det ses, at der i Studiestræde er 9 restaurationer med tilladelse til at åbent til kl. 05, dvs. næsten ligeså mange restaurationer som i Vestergade, mens der blot er 35 politianmeldelser i Studiestræde svarende til under en fjerdedel af anmeldelserne i Vestergade. Gammeltorv – der ligger i umiddelbar forlængelse af Vestergade - har tilsvarende et relativt lavt antal restaurationer på 4, set i forhold til 94 anmeldelser, som er relativt højt.

Årsagerne til det højere antal anmeldelser skal derfor formodentlig findes i andre faktorer end blot antallet af 05 tilladelser. Faktorerne kan formodentlig være:

1. Hvor store restaurationer er dvs. hvor mange gæster der er plads til i hver restauration.
2. Hvilke koncepter restauranterne arbejder ud fra, og hvilke gæster restauranterne tiltrækker.
3. Gadens beskaffenhed – fx åbne pladser, butikker i nærheden og hvordan kulturen er i området i relation til ”festen i gaden”.

Selvom der ikke kan påvises en ligefrem proportionalitet imellem antal af restaurationer og antal politiforretninger, kan det være hensigtsmæssigt at varsle et stop for flere nattilladelser i et givent område - netop fordi områderne kan være mættet af andre årsager -

beskrevet ovenfor. Et øget antal restaurationer vil i forhold hertil sandsynligvis blot forværre den eksisterende tilstand.

6.4. Perspektivering

Det eksisterende varsel kan i fremtiden justeres til at gælde flere typer nattilladelser – eller alle nattilladelser i området gældende for nyetableringer. Det geografiske område indenfor hvilket varslet skal gælde, kan ligeledes udvides. Det kan eksempelvis overvejes at lade Gammeltorv indgå i varselsområdet. Kattesundet er ikke behandlet i nærværende materiale, men gaden ligger op ad varselsområdet, og har i Bevillingsnævnet tidligere været drøftet. Denne strækning kan derfor også indgå i overvejelserne om en udvidelse af varselsområdet.

Der er samtidig tilkendegivelser fra lokaludvalgene om, at området omkring Gammel Strand udvikler et omfang af nattelivsgener, som kan ligne Nørre Kvarter og Gothersgade. Området kan derfor også indgå i en nærmere drøftelse i Bevillingsnævnet. Det samme gælder området på Nørrebro som ligger i forlængelse af Dronning Louises Bro (Nørrebrogade Blågårdsgade, Ravnborggade, og Fælledvej). Her bør Bevillingsnævnet også have bevågenhed i forhold til hvordan området skal udvikle sig fremadrettet, idet det er svært at ændre på tilstanden, når restauranterne er blevet etableret.

En ændring af varslet vil antageligvis ikke nedbringe de nuværende gener. Men over tid – når restauranterne eventuelt ændrer koncepter eller finder andre placeringer i byen – kan varslet få en effekt, fordi det bremser nye restauranter i et etablere sig indenfor området.

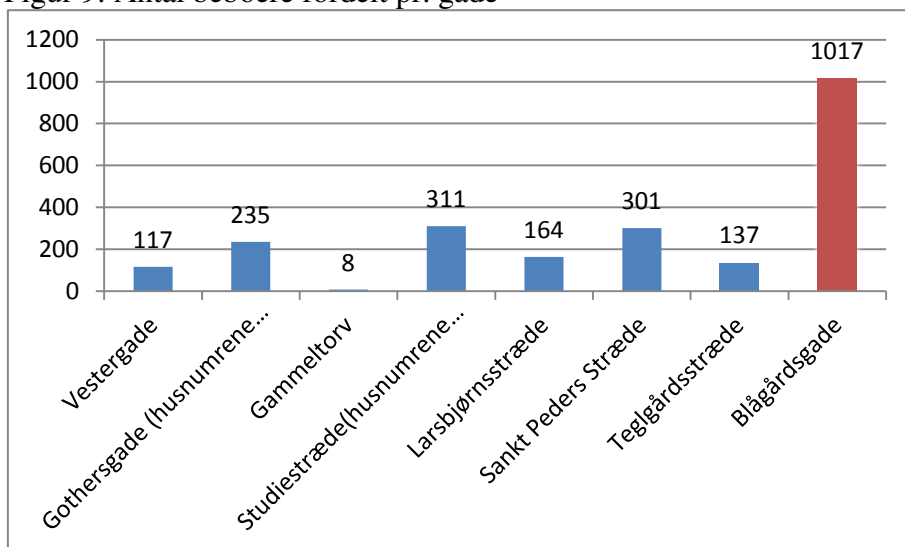
Bevillingsnævnet kan også overveje at fokusere mere på restauranternes koncepter og øvrige forhold - fx om der arbejdes med ansvarlige elementer såsom ansvarlig udskænkning til unge, skiltning, god økonomi og andre forhold beskrevet i restaurationsplanen, når der tildeles nye bevillinger og nattilladelser til restauranter.

7. Befolkningstal i Indre By

Dette afsnit belyser den private beboelse i Indre By. Privat beboelse er en væsentlig parameter, når fx støjmyndighederne overvejer indstillinger til Bevillingsnævnet på grund af de mulige fremtidige støjklager fra beboere indenfor et givent område.

Figur 9 viser antallet af beboere fordelt pr. gade i Indre By. De blå søjler i venstre side viser antallet af beboere i alle varselsgaderne i Indre By. Den røde søjle yderst til højre viser til sammenligning antallet af beboere i Blågårdsgade på Nørrebro.

Figur 9: Antal beboere fordelt pr. gade

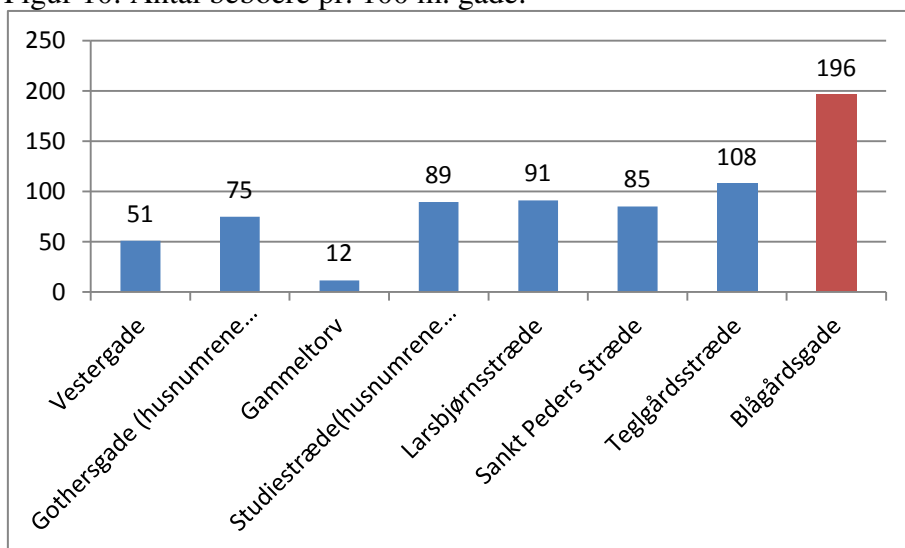

Kilde: Københavns Kommune, Økonomiforvaltningen, 30. sept. 2015.

Af figuren kan ses, at der væsentlig flere beboere i Blågårdsgade sammenlignet med gaderne i Indre by. Indenfor gaderne i Indre By er Gammeltorv og Vestergade de strækninger med færrest beboere med henholdsvis 8 og 117 beboere. Studiestræde og Sankt Peder Stræde er de gader i Indre By med flest beboere med henholdsvis 311 og 301.

Figur 10 viser antallet af beboere pr. 100 meter gade. Herved korrigeres der for gadernes længde, således at befolkningstætheden på gadestrækningerne kan identificeres.

Figur 10: Antal beboere pr. 100 m. gade.

Kilde: Københavns Kommune, Økonomiforvaltningen, 30. sept. 2015. Gademeter opmålt i Google maps 13. november 2015.

Figuren viser, at Blågårdsgade også har en større befolkningstæthed end gaderne i Indre By. I Indre By har Teglgårdstræde den største befolkningstæthed med 108 beboere pr. 100 meter gade mens

Gammeltorv, som er opmålt til en længde på 69 meter, har et opskrevet antal beboere på blot 12 pr. 100 meter gade.

8. Diskrimination

Straffelovens § 266 b om racediskrimination forbyder diskrimination på offentlige steder, såsom i en park, biograf, foredrag, udstilling, sportsarrangement, natklubber mv. – hvor der er offentlig adgang. Det er ulovligt at forskelsbehandle på baggrund af folks race, hudfarve, nationale oprindelse, etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering. Sager om overtrædelse af denne lov behandles som politisager. Københavns Kommune har også særligt fokus på diskrimination, og har afsat midler til bekæmpelse af diskrimination fra 2016-2019 specifikt til bekæmpelse af diskrimination i nattelivet.

8.1. Stemplet-Aplikationen i Københavns Kommune

I oktober 2014 lancerede Københavns Kommune Stemplet-appen, så borgere kan registrere oplevelser af diskrimination – enten som vidne til eller offer for diskrimination. Formålet med appen er dermed at belyse mørketallet på området, og sætte bedre ind over for diskrimination i den fremadrettede indsats. Selve registreringen foregår ved, at borgeren downloader Stemplet-appen til sin smartphone eller tablet, hvorfra borgeren selv foretager en registrering. Borgeren har mulighed for at angive årsagen til diskrimination ud fra 11 kategorier:

- køn
- hudfarve
- religion
- politisk anskuelse
- seksuel orientering
- kønsidentitet
- alder
- handicap
- national baggrund
- social status
- etnicitet.

Det er muligt at registrere flere årsager og typer af diskrimination i den samme registrering i Stemplet-appen.

Appen er i det første år blevet downloadet 2.759 gange svarende til 56 downloads om ugen. 61 pct. af brugerne, der har downloadet appen, er mellem 18 og 34 år. Stemplet-appen giver både et indblik i, hvilke grupper der er mest udsatte i forhold til diskrimination, hvilken slags diskrimination der typisk er tale om, og hvor den finder sted.

Det bemærkes, at tallene i dette notat udelukkende er baseret på registreringer i appen, som er afgrænset til Storkøbenhavn. Tallene er

således ikke nødvendigvis repræsentative for omfanget af diskrimination i nattelivet eller diskrimination generelt i København.

8.2. Statistik fra Stemplet-app'en

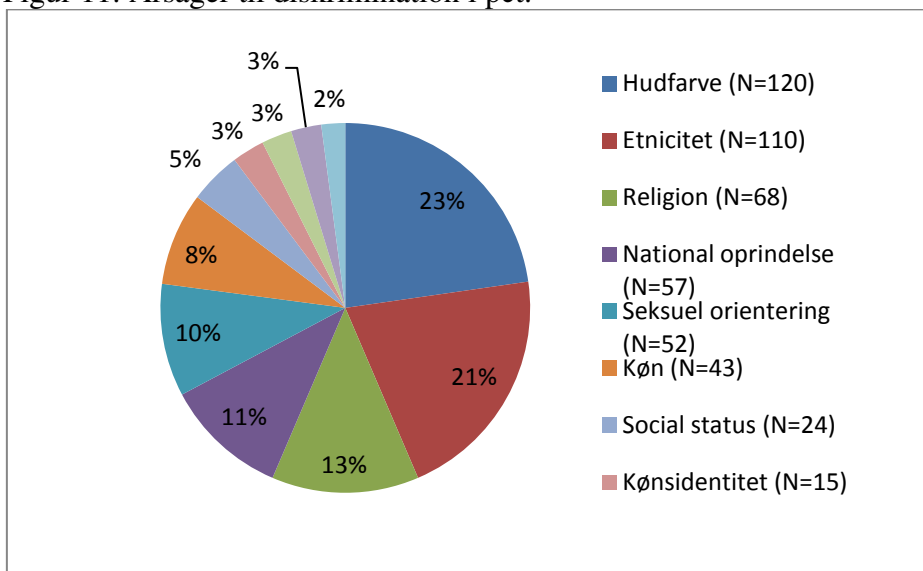
Fra oktober 2014 til oktober 2015 er der foretaget følgende registreringer i Stemplet-appen:

Registreringer af diskrimination i alt	467
Registreringer af diskrimination i København	359
Antal gennemsnitlige registreringer om ugen i København	7
Registreringer af diskrimination i nattelivet i København	111
Registreringer af diskrimination i nattelivet i København, hvor der er angivet konkrete restaurationer	53

Af de i alt 53 registreringer i nattelivet i København, hvor der er angivet konkrete restaurationer, er 10 konkrete restaurationer blevet registreret for diskrimination 2 gange eller mere.

I figur 11 er vist, hvordan de 359 registreringer i København fordeler sig på årsager.

Figur 11: Årsager til diskrimination i pct.

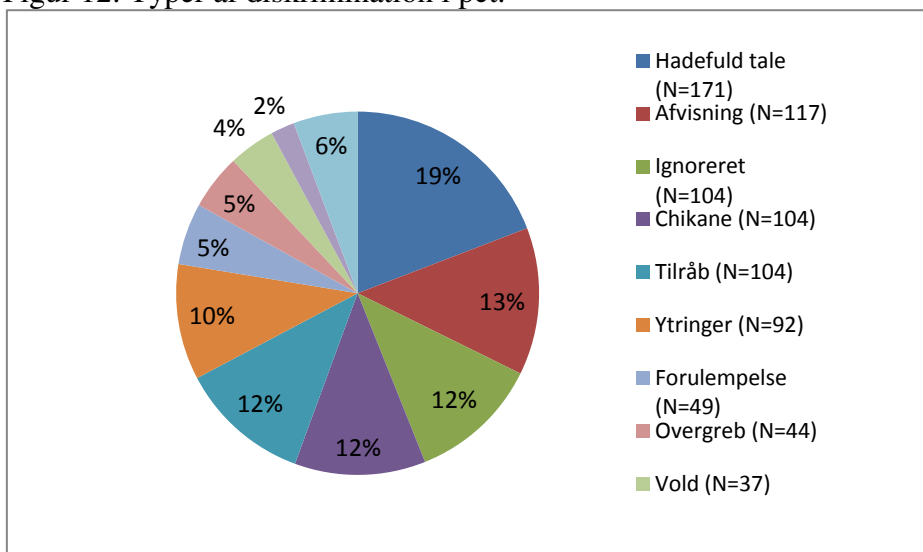

Kilde: Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, oktober 2015

Note: Diagrammet er baseret på i alt 528 registrerede årsager til diskrimination (i alt er der 359 individuelle registreringer i Stemplet-appen i København)

Det ses af figuren, at hudfarve, etnicitet og religion er de tre primære årsager til diskrimination, der er registreret i appen, svarende til 57 pct. af det samlede antal registreringer

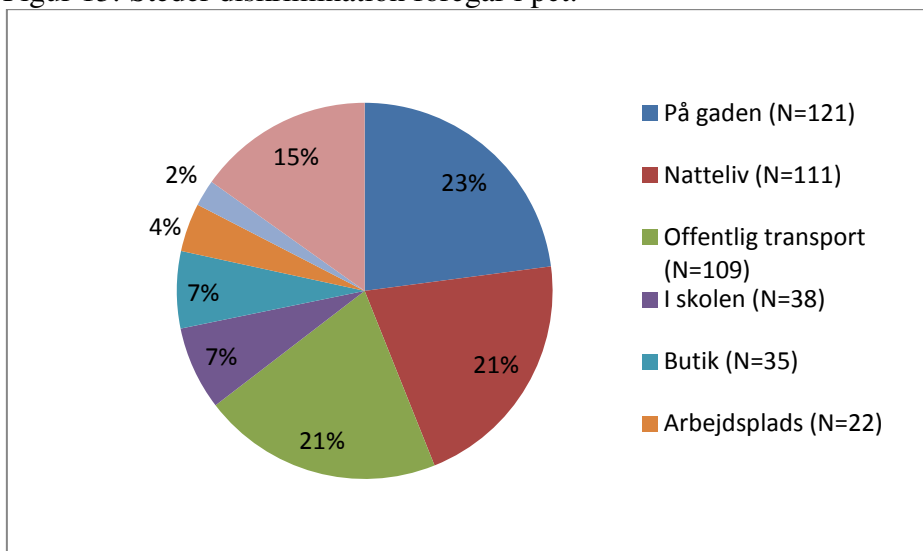
Figur 12: Typer af diskrimination i pct.

Kilde: Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, oktober 2015
 Note: Diagrammet er baseret på i alt 892 registrerede typer af diskrimination (i alt er der 359 individuelle registreringer i Stemplet-appen i København)

Det ses af figur 12, at hadefuld tale og afvisning er de to primære typer diskrimination, der er blevet registreret i Stemplet-appen, svarende til 32 pct. af det samlede antal registreringer.

Figur 13: Steder diskrimination foregår i pct.

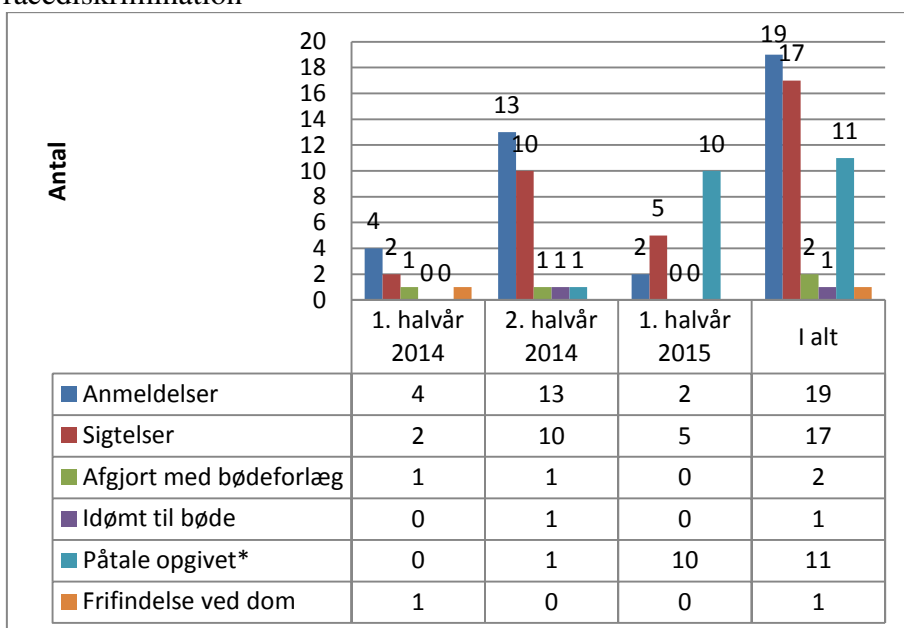
Kilde: Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, oktober 2015
 Note: Diagrammet er baseret på i alt 528 registreringer af diskrimination (i alt er der 359 individuelle registreringer i Stemplet-appen af diskrimination i København)

Figur 13 viser de forskellige steder, hvor den registrerede diskrimination har fundet sted. På gaden, nattelivet og offentlig transport er de tre primære steder, der er registreret diskrimination i København, svarende til 65 pct. af det samlede antal.

8.3. Anmeldelser om diskrimination til politiet

Kun få tilfælde af diskrimination bliver anmeldt til politiet. Kommunens registreringer i Stemplet App'en kan anvendes som et redskab for borgere og kommunen i arbejdet med diskrimination i praksis. Anmeldelser til politiet må anses for at være af mere alvorlig karakter både for anmelderen og den anmeldte. Figur 14 viser politiets data, som relaterer sig til straffelovens § 266 b om racediskrimination opgjort halvårligt siden 1. januar 2014.

Figur 14 - Aktiviteter i relation til straffelovens § 266 b om racediskrimination

Kilde: Københavns politi, POLIS, 13. oktober 2015

*Påtale opgivet dækker over *Rpl. § 721, stk.1, nr. 1* (der foreligger ikke en overtrædelse af 266b) og *Rpl. § 721, stk.1, nr. 2* (sagen slutes på bevisets stilling).

Figuren viser, at der i hele perioden fra 1. januar 2014 til 30. juni 2015 er indgivet 19 anmeldelser til Københavns Politi vedrørende straffelovens § 266 b om racediskrimination. Der er stor variation fra år til år. Antallet af Kommunens egne registreringer i Stemplet App'en alene for et år er 359. Det svarer til, at kun ca. 5 pct. af registreringerne i Stemplet App'en har ført til en politianmeldelse. Det bemærkes dog, at registreringer i app'en kan være for forhold, der ligger udenfor den hjemmel som findes i § 266b. For begge tal gælder, at sagerne ikke udelukkende relaterer sig til nattelivet.

Forskellen kan have baggrund i, at det for den forurettede kan opleves som mere ressourcekrævende at indgive en anmeldelse til politiet, set i forhold til at registrere via en smartphone. Et andet forhold kan være, at følelsen af krænkelse hos den forurettede formodentlig er stærkere umiddelbart efter en given episode, hvor telefonen er tæt ved hånden. Et tredje forhold kan være, at den krænkede er bekendt med, at det er

vanskeligt at løfte bevisbyrden i sager om diskrimination, og derfor undlader at anmelde det.

Antallet af sigtelser viser med tydelighed, at politiet rejser mange sigtelser set i forhold til anmeldelserne. Der er i alt rejst 17 sigtelser i perioden set i forhold til 19 anmeldelser i samme periode. Til gengæld viser tabellen også, at 11 sigtelser måtte opgives længere fremme i forløbet. Det tyder altså på, at selvom politiet finder god grund til at sigte for overtrædelse af straffelovens § 266 b, så viser antallet af opgivne sager, at anklagemyndigheden finder det vanskeligt at løfte bevisbyrden og rejse tiltale i sagerne.

Sammenhængen ses også på antallet af afgørelser. Kun to overtrædelser er afgjort ved bødeforlæg, og kun to gange er der fældet dom i sagerne - én enkelt gang til bøde og én enkelt gang til frifindelse.

8.4. Perspektivering

Antallet af anmeldelser og registreringer må altid siges at være for højt. Helt at udrydde diskrimination er dog vanskelig at forestille sig. Af den grund er det afgørende fortsat at følge udviklingen over en længere periode og løbende analysere årsager, virkninger og pege på mulige indsatser for at nedbringe diskriminationen. Diskrimination har en meget negativ betydning for ens oplevelse af tilhørsforhold til København, og det er naturligvis en betydelig gene for de mennesker som oplever det.

Med Budget 2016 blev der afsat midler til at styrke indsatsen mod diskrimination i nattelivet. Formålet er at forbedre dialogen mellem aktørerne i nattelivet og finde konkrete løsninger på, hvordan lovgivningen om ulovlig forskelsbehandling bedst efterleves i nattelivet. Beskæftigelses- og Integrationsudvalget behandler indsatsens handleplan i december 2015 og vil bl.a. fremlægge den i samarbejdsforum for Indre By i 2016.

9. Affald

København har en ambition om at være den reneste hovedstad i Europa. Et rent København er en basal del af den positive spiral af livskvalitet og vækst, som er kernen i Københavnerfortællingen. Men København skal samtidig være en by, der lever både om dagen og om natten. At balancere disse mål stiller store krav til kommunens renholdsindsats.

Særligt i udsatte områder af byen er nattelivet så intenst og så langvarigt at rengøring og klargøring af gaderne til almindeligt byliv dagen derpå er en enorm udfordring. Der er en voksende uoverensstemmelse mellem Indre By som beboelseskvarter og som

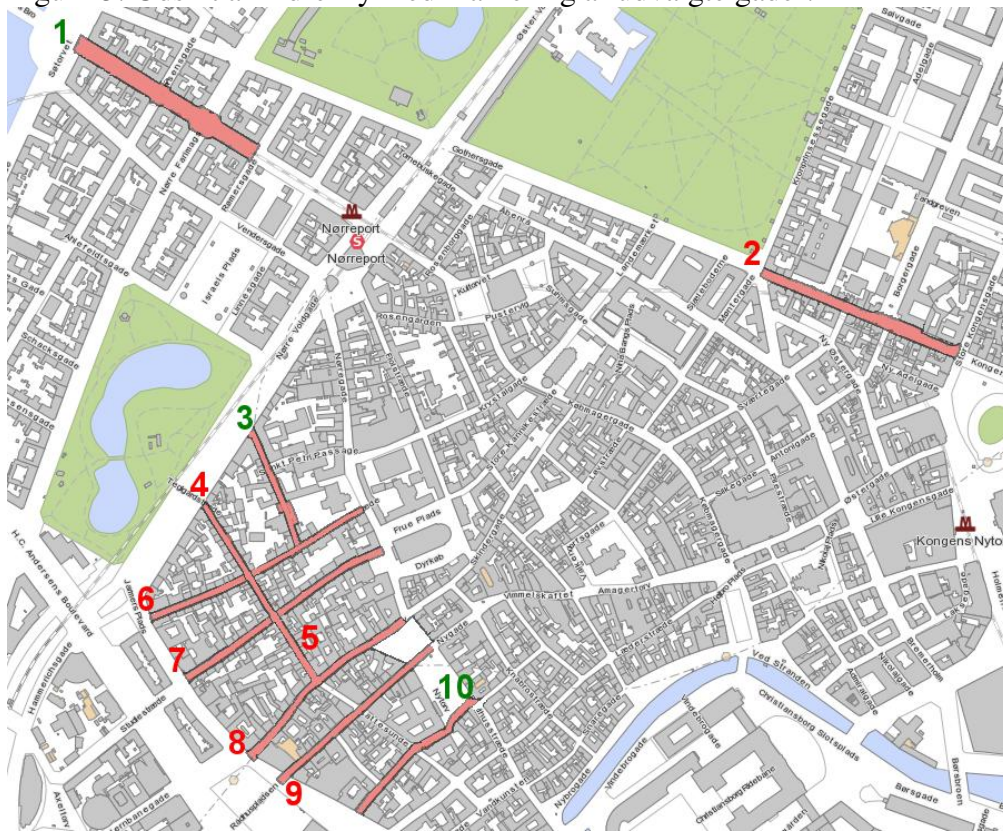
nattellivsområde. Beboere, besøgende og næringsdrivende oplever stigende affalds- og uringener efter weekendens fester.

Københavns Kommunes Teknik- og Miljøforvaltning har derfor igangsat en række undersøgelser af problemets omfang, særlige problemområder mv. for at kvalificere debatten med aktørerne i nattellivet og ændre den negative spiral.

9.1. Registrering af henkastet affald

Teknik- og Miljøforvaltningen har undersøgt problemets udbredelse, oprindelse og omfang i rapporten ”Bedre registrering af affald fra nattellivet”. Resultaterne er frembragt ved undersøgelser foretaget over to weekender i november og december 2014. Der blev til kortlægningen udvalgt ti gader i henholdsvis Nørrekevarter, Gothersgade og Frederiksborggade. Syv af gaderne er udprægede festgader (markeret med røde tal på kortet herunder) mens tre af gaderne fungerer som kontrolgader (markeret med grønne tal) i figur 15 herunder.

Figur 15: Udsnit af Indre By med markering af udvalgte gader:

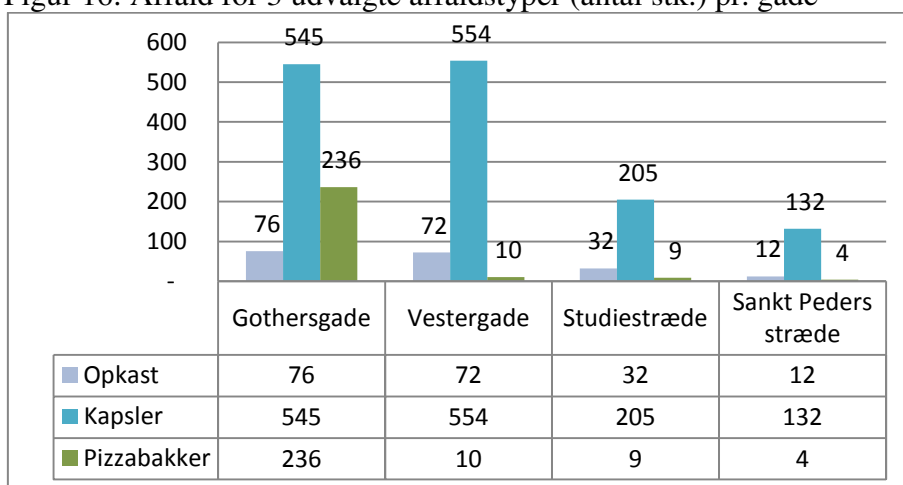
1. Frederiksborggade
2. Gothersgade
3. Larslejsstræde
4. Teglgårdsstræde
5. Larsbjørnsstræde
6. Sankt Peders stræde
7. Studiestræde
8. Vestergade
9. Frederiksberggade
10. Lavendelstræde

9.2. Undersøgelsens resultater

Et udsnit af undersøgelsens resultater er sammenfattet herunder:

- I gennemsnit ligger der ca. 2.500 stk. affald på hver af de undersøgte gader både fredag, lørdag og søndag morgen. Dette tal dækker over store forskelle gaderne imellem. Mest affald er der således på Gothersgade, hvor nattelivet i gennemsnit efterlader 3.756 stk. affald hver nat, inkl. cigaretskodder.
- Der er markant mere affald i gaderne med udpræget byliv end i de respektive kontrolgader. Ses der bort fra cigaretskodder, ligger der således næsten seks gange så meget affald i Vestergade som der gør i Larslejsstræde. Gothersgade har ca. 2,5 gange mere affald end Frederiksborggade.
- Cigaretskodder udgør 75 pct. af affaldet på gaderne efter nattelivet. Visuelt skæmmer disse dog ikke så meget som de øvrige dominerende affaldsfraktioner.
- Fastfoodemballager og pizzabakker er meget dominerende i de zoner, hvor salget af disse varer sker. Således ligger der dagligt i gennemsnit 76 fastfoodemballager på de 50m af Frederiksberggade hvor indenfor både McDonalds, Burger King og 7 Eleven ligger.
- De store mængder henkastet affald skyldes ikke umiddelbart fyldte affaldskurve. I de fleste af de zoner der havde fyldte/overfyldte affaldskurve, er mængden af henkastet affald mindre end de zoner af gaderne, hvor der stadig er plads i affaldskurvene.
- Uringener opleves ved alle de 80 undersøgte steder. I specielt Gothersgade og Vestergade er der adskillige målepunkter, hvor der er registreret urin ved mere end hver anden registrering (18 lokaliteter i disse to gader).

Figur 16: Affald for 3 udvalgte affaldstyper (antal stk.) pr. gade

Kilde: TMF, ”Bedre registrering af affald fra nattelivet” 25. februar 2015

Figur 16 herover viser tre udvalgte affaldstyper, som formodes at have en relation til nattelivet.

Det fremgår af figuren, at der væsentligt større mængder affald i de gader som også har mange restaurationer. Det tyder på, at affaldsgenerne fra weekenderne er størst i områder, hvor der er flest restaurationer koncentreret.

9.3. Perspektivering

Det er målet at opkvalificere den fremtidige affaldshåndtering i Teknik- og Miljøforvaltningens drift. Der skal tilvejebringes et bedre og løbende indblik i problemerne karakter og omfang. Målet er en kontinuerlig, kvantitativ dataopsamling, der sikrer objektiv indsigt i problemerne – herunder affald fra nattelivet. Dette skal ses i kontrast til tidligere års enkeltstående analyser af Københavns Kommunes renhold. Det betyder, at man på sigt automatisk kan registrere og hurtigt dokumentere affaldsproblemernes natur og omfang uden at ændre nævneværdigt i driftens arbejds gange.

Teknik- og Miljøforvaltningen satser på øget brug af teknologi. Det gøres fx ved at indføre digitale sensorer og digitale dokumentationsværktøjer på driftsmedarbejdernes redskaber eksempelvis klik-tæller på snappere, håndbetjente kameraer, som gør det muligt for driften at dokumentere særlige problemområder, video på biler, sensorer der måler opsamlet volumen og vægt i fejmaskinerne. Samtidig sammenkøbes data med GPS koordinater således at problemområderne hurtigere, nemmere og mere præcist kan dokumenteres og rengøres. Det er vigtigt, at registreringsmetoderne integreres med selve driften, så data opsamles i forbindelse med renhold, bortkørsel og destruktion – ikke som et ekstra lag løsrevet den nuværende drift. Dataopsamlingen kan kaldes en 'automatisering af registrering'.

Et ensartet datagrundlag kan bl.a. benyttes som vurderingsmateriale af, om affaldsproblematikker specifikt er knyttet til restaurations- og forretningsdriften i særligt udvalgte områder, og herigennem også fungere som objektivt og sagligt dialogværktøj mellem kommunen, restauratørerne og nattelivets gæster indenfor præcist afgrænsede områder. Kultur- og Fritidsforvaltningen har haft konstruktive møder med både Teknik- og Miljøforvaltningen og virksomheden Kl. 7, som har vundet et udbud om affaldsregistrering på baggrund af bl.a. visionære idéer til øget anvendelse af teknologi og kvantitative metoder. Kl. 7 fremlægger sine første resultater i efteråret 2015.

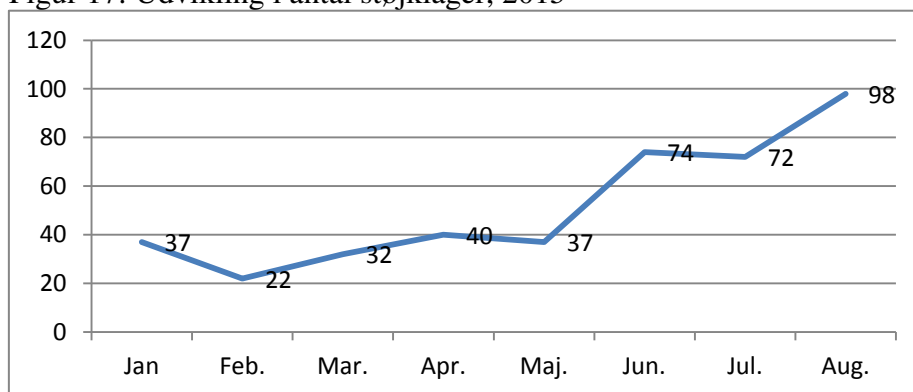
10. Støj

Center for Miljøbeskyttelse (CMB) i Teknik- og Miljøforvaltningen fører tilsyn med støj fra restauranterne. Den nuværende IT understøttelse og registreringspraksis i CMB gør det vanskeligt præcist at dokumentere støjgenernes placering og udvikling over tid. Den nuværende registreringspraksis betyder også, at den samme klage

kan registreres flere gange i IT systemet. Dermed er det kun muligt at give en indikation af antal klager pga. evt. dobbeltregistreringer. Det vurderes, at overførsel af støjdata til CRM-systemet vil styrke validiteten af data betydeligt fremover.

Antallet af manuelt optalte støjklager i perioden 1. januar 2015 - 31. august 2015 (inkl. evt. dobbeltregistreringer) ses i figur 17 herunder:

Figur 17: Udvikling i antal støjklager, 2015

Kilde: CMB, 8. september 2015.

Antages det, at antallet af dobbeltregistreringer er konstant i perioden (vurderet af CMB til ca. 20 pct.), viser kurven, at niveauet af støjklager stiger markant i sommermånederne. Med viden om, at antallet af restaurationer er konstant, må stigningen i antallet af støjklager relatere sig til udendørs servering og ”festen i gaden”.

Konklusionen er ikke overraskende, da nattelivet intensiveres i sommermånederne, hvor der bl.a. gives flere tilladelser til afholdelse af udendørs musikarrangementer og festivaler, som ofte har beliggenhed i byens gader og pladser. Samtidig anvender borgerne i højere grad byens rum som kulisse til private og spontane fester i gaden i sommermånederne set i forhold til om vinteren.

Et effektivt middel til at afhjælpe problemerne har i praksis vist sig at være en målrettet tilstedeværelse i de mest belastede områder om sommeren. CMB vurderer også, at den konstruktive dialog med de restaurationer der har udeservering, spiller en afgørende rolle i nedbringelse af støjgenerne.

10.1. Påbud og indskærpelser

En manuel optælling viser, at der i perioden 1. januar 2013 - 30. maj 2014 er registeret 28 indskærpelser, 2 forvarsel til påbud, 3 forvarsel til forbud mod musikafspilning, samt 1 forbud mod musikafspilning. Det svarer til et gennemsnitligt antal indskærpelser på 1,6 pr. måned. Siden registreringen i Støjweb begyndte 1. juni 2014 og frem til 30. juni 2015 er der registeret 45 indskærpelser, 1 forvarsel af påbud og 3 politianmeldelser. Dette tal vurderes dog til mindst 55 indskærpelser,

hvis juli og august medregnes. Det svarer til et gennemsnitligt antal indskærpelser på 3,5 pr. måned eller til sammenligning mere end dobbelt så mange indskærpelser som før 30. maj 2014.

Stigningen i antallet af indskærpelser skyldes primært udvidelsen af vagtordningen og den øgede bemanning hertil dvs. dels en bedre adgang til at klage, dels flere ressourcer til at følge op på klagerne. Det kan dermed ikke uden videre konkluderes, at stigningen i antallet af klager og indskærpelser skyldes, at støjniveauet rent faktisk har været stigende.

Det er CMB's egen vurdering, at når der er kommet øget fokus på støj fra nattelivet, er antallet af klager også steget. Stigningen i indskærpelser og den større tilstedeværelse i nattelivet vurderes at have en positiv effekt på gæsternes og restaurationsernes adfærd i relation til støj.

10.2. Gult kort

Center for Miljøbeskyttelse uddeler også Gult kort. I denne sammenhæng betyder Gult Kort, at miljøbeskyttelseslovens sanktioner træder i kraft. Det vil sige, at hvis der er observeret gentagne gange af uacceptabelt adfærd, hvor retningslinjerne i miljøbeskyttelsesloven ikke er overholdt. En indskærpelse er i denne sammenhæng at betragte som et gult kort, dvs. at der i perioden fra maj 2014 - august 2015 er givet i alt ca. 55 gule kort.

CMB vurderer, at borgerne er rigtig godt tilfredse med, at man kan komme i kontakt med CMB, netop på de tidspunkter, hvor der er støj. Samarbejdet med restauratører forløber generelt godt. Der er dog også tilfælde hvor restauratørerne skal hjælpes til at overholde reglerne. Især i forhold til udendørs servering efter klokken 24 kan der rapporteres om tilfælde, hvor restauratører har haft svært ved at starte afviklingen af udeservering i rette tid.

10.3. Støj fra gaden

Støj fra gaden, som ikke kan henføres til virksomheder er ikke omfattet af Miljøbeskyttelsesloven. Generne fra biler, cyklister og fodgængere kan fx nedbringes ved omlægninger af veje og øvrig byplanlægning, der understøtter en roligere trafik. Teknik- og Miljøforvaltningen igangsatte i 2013 et udviklingsprojekt i Nørre Kvarter. Projektet havde til formål at forbedre trafikforhold og byliv med hjælp fra lokale borgere og brugere. Visionen er, at få sammenhæng gennem kvarteret til Strøget og Ørstedsparken, og styrke de bylivsmæssige kvaliteter forbindelsen allerede har.

En stor borgerinddragelse har synliggjort, at området udfordringer hovedsagligt ligger i støj- og affaldsgener fra nattelivet, høj hastighed og manglende oversigtsforhold ved de krydsende gader, samt manglende forbindelse til Ørstedsparken. Det er tænkt ind i projektet, at

løsningsforslagene ikke skal skabe yderligere gener fra nattelivet, men forsøge at afhjælpe hvor det er muligt. Dertil har der været en tæt dialog omkring håndtering af renhold og optimal placering af skraldespande og andre fysiske elementer, som kan nedbringe generne fra nattelivet.

10.4. Perspektivering

Den skærpede indsats imod støjgener har vist sig effektiv i flere henseender. Der er helt konkret kommet flere kontrolbesøg og indskærpelser til restauranterne. Kommunens fysiske tilstedeværelse i nattelivet har en positiv effekt i sig selv. Støjfolk på gaden rapporterer bl.a. om, at når gæsterne opdager kommunens biler, sker der en tydelig forandring adfærden. Støjpersonalet oplever desværre også meget fulde mennesker i deres arbejde i nattelivet. Et øget samarbejde med politiet og restauratørerne kan medvirke til hurtigere at nedbringe situationer fx via en fælles kommunikationskanal.

I Samarbejdsforum for nattelivet i Indre By har der været drøftet flere forslag til nedbringelse af støjgenerne i Indre By. Restauratørerne forventer at igangsætte et initiativ med skiltning. Skiltningen opfordrer gæster til at vise hensyn til beboere i området. Senest har et forslag fra restauratørerne om ”Bilfri Nat” på visse strækninger i Indre By været drøftet. Der kan også arbejdes med forbedrede trafikale forhold herunder flere taxiholdepladser i områderne omkring Nørre Kvarter og Gothersgade.

Trafikale forandringer kan bl.a. sikre, at folk ikke færdes unødigt længe i de problemfyldte gader og dermed medvirker til støj-, affalds og ædruelighedsmæssige problemer i længere tid end højst nødvendigt. Trafikale omlægninger kræver samarbejde på tværs af forvaltninger og udvalg.

11. Unge og sundhed

Alkohol er det mest populære rusmiddel i nattelivet i Danmark og udgør en større risikofaktor end ulovlige rusmidler såsom hash, kokain, amfetamin og ecstasy. Undersøgelser viser, at det især er unge, der får alkoholrelaterede skader. Disse skader sker primært i weekenden i tidsrummet kl. 24-06, og ca. hver fjerde af skaderne sker på et udsænkingssted.

11.1. Nattelivets alkoholrelaterede gener

Det kan være svært at handle på fakta, fordi der er en flydende grænse for, hvornår alkohol kan bidrage til glæde og livskvalitet til det tipper over og hindrer det. Det kommer nemt til at fremstå som om, at et ønske om at rokke ved vores eksisterende alkoholkultur, er et ønske om at gøre helt op med alkohol. I den handleplan mod misbrug af alkohol og stoffer, som Borgerrepræsentationen har vedtaget som en del af kommunens sundhedspolitik, ønskes der et opgør med denne

polarisering. Der skal handles, når de unge fx skader sig selv og ikke kan passe deres uddannelse eller et arbejde.

Danske unge har europarekord i at drikke sig fulde. Alkoholforbruget blandt unge danskere er faldet en anelse i de seneste år, men forbruget ligger stadig på et historisk højt niveau, og danske unge har europarekord i at drikke sig fulde. De unge er fortsat den gruppe i befolkningen, der har det største forbrug af alkohol. Ifølge region Hovedstadens sundhedsprofil fra 2013, så har 26 % svarende til 19.000 københavnske unge i alderen 16-24 år et storforbrug af alkohol eller tegn på afhængighed, og 35 % (knap 27.000) af de københavnske unge i samme alder drikker 5 genstande eller mere ved samme lejlighed mindst 1 gang om ugen.

11.2. Udfordringer i nattelivet

Et stort alkoholforbrug og festlig opstemthed har generelt negativ indvirkning på menneskers evner til at vurdere og håndtere risici. I nattelivet er der et udbredt problem med berusede fodgængere og cyklister, og der forekommer også berusede bilister. Færdsel i spirituspåvirket tilstand udgør en alvorlig risiko for ulykker i nattelivet. Der er en klar sammenhæng mellem fuldskab og aggressiv adfærd, og graden af fuldskab og aggression stiger gradvist i løbet af natten.

Undersøgelser påviser, at det er udbredt i det danske natteliv, herunder det københavnske natteliv, at udskænke alkohol til synligt berusede personer. Det forekommer også, at der udskænkes til mindreårige. Alkohol promoveres mest intenst på udskækningsstederne, der bejler til de yngste publikum under 25 år, og de yngste festende er givetvis de mest modtagelige over for reklamer og opfordringer til at drikke alkohol. At højne sikkerheden i nattelivet behøver ikke nødvendigvis at have negativ indvirkning på indtjeningen. Der er mange penge at spare for det enkelte udskækningssted og for samfundet generelt, hvis man kan reducere omfanget af vold og ulykker i nattelivet.

Der er god dokumentation for, at begrænsning af tilgængeligheden af alkohol er effektiv i forhold til at reducere forbruget. Flere studier viser, at begrænsninger på antal steder og antallet af dage og timer, hvor der sælges alkohol har god effekt. 'Ansvarlig udskænkning' er en metode til at varetage denne opgave med et stof- og alkoholforebyggende sigte og i et samarbejde med lokale aktører.

11.3. Perspektivering

Målet med 'ansvarlig udskænkning' er at skabe et trygt natteliv med fornuftige rammer for de unges færden og dermed opnå en reduktion i antallet af voldssager og overdreven fuldskab, i antallet af ulykker og skader, samt at sikre at der ikke serveres alkohol for mindreårige.

I handleplanen mod misbrug af alkohol og stoffer, som er godkendt i Borgerrepræsentationen april 2015, står der på side 10, at Københavns Kommune vil arbejde for et trygt natteliv, så københavnernes møder en ansvarlig salgs- og udskænkingspraksis blandt byens detailhandlere og beværtninger med en alkoholbevilling. Derfor vil Sundheds- og Omsorgsforvaltningen gå i dialog med relevante parter om, hvordan man i højere grad kan sikre ansvarlig udskænkning.

Med udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens anbefalinger kan kommunen i et tværgående samarbejde mellem Sundheds- og Omsorgsforvaltningen som initiativtager og Kultur- og Fritidsforvaltningen, vælge at sætte fokus på unge og reduktion af tilgængelighed af alkohol i en revision af restaurationsplanen.

I restaurationsplanen kan kommunen eksempelvis nævne (inspireret af restaurationsplaner fra Aarhus og Odense Kommune):

- At restauratørerne udviser ansvarlighed i deres alkoholpolitik generelt og i forhold til unge i særdeleshed.
- At det ifølge restaurationsloven er forbudt at servere alkohol for børn og unge under 18 år, og bevillingshaver har pligt til at sørge for, at der kan serveres andre alkoholfrie drikke.
- At restauratørerne udviser ansvarlighed i deres alkoholpolitik generelt og i forhold til unge i særdeleshed.
- At bevillingsnævnet har mulighed for at betinge en alkoholbevilling af, at unge under 18 år ikke opholder sig i restaurationen i den udvidede åbningstid mellem kl.02 og 05, og at restaurationen ikke foretager aggressiv markedsføring, dvs. opfordrer til hurtig eller omfattende alkoholindtagelse.
- At markedsføring rettet mod børn og unge under 18 år ikke må indeholde omtale af, billeder af eller henvisninger til rusmidler, herunder alkohol.
- At bevillingsnævnet og politiet har stor opmærksomhed på unge og alkohol, og at politiet fører nøje tilsyn med, at restauranterne overholder regler og betingelser.